

Disciplinaire

Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. A.G. Beets, mr. J.C.P. Ekering, mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

Scheepsrecht

In de twee vorige nummers, 2001-13 en 2001-14, zijn helaas tot tweemaal toe de koppen met trefwoorden verdwenen. Daarom plaatsen we die teksten nogmaals, voor de derde keer, gevolgd door nieuwe uitspraken. (LH)

Laat indienen van klacht

Het indienen van een klacht over het niet-aanvragen van een toevoeging 5 jaar na de aanvang van de rechtsbijstand.

- Advocatenwet art. 46 (1.4.3.1 financiële verhouding; 1.5 vereiste van schriftelijke vastlegging)
- Gedragsregel 24

Hof van Discipline 25 augustus 2000, nr. 2969

(mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Meeter, Van Griensven, De Jong Schouwenburg en Thunnissen)

Raad van Discipline Arnhem 14 juni 1999

(mrs. De Roy Van Zuydewijn, Brandsma, Dam, Van Halder en Van de Loo)

Feiten

In 1992 dan wel 1993 wendt klager zich tot mr. X voor rechtsbijstand in een letselzaak. Voordien is klager op toevoegingsbasis bijgestaan door mr. Y in een AAW-WAO-kwestie. De letselschadezaak is door mr. X en later door kantoorgenoten van mr. X behandeld tot het najaar 1997 en gedurende die periode heeft klager aan het kantoor van mr. X regelmatig aanzienlijke bedragen voor kosten van rechtsbijstand betaald. In het najaar 1997 wordt de letselschadezaak overgenomen door mr. Z, die de zaak op toevoegingsbasis behandelt.

In augustus 1998 dient klager een klacht in tegen mr. X dat deze geen toevoeging voor hem heeft aangevraagd en hem kosten voor rechtsbijstand in rekening heeft gebracht. In appel voert mr. X onder meer aan dat de klacht wegens tijdsverloop niet-ontvankelijk is.

Overwegingen van de raad

Partijen verschillen van mening over de ter zake van de kosten van rechtsbijstand gemaakte afspraken. Mr. X stelt dat is afgesproken dat betalend zou worden opgetreden. Klager stelt dat hij heeft gezegd dat hij geen geld had en dat over 'no cure no pay' is gesproken. In de stukken zijn zowel aanwijzingen te vinden in de richting dat klager destijds wel voor een toevoeging in aanmerking kwam als aanwijzingen dat dat niet het geval was. Daarbij denkt de raad enerzijds aan het feit dat mr. Y klager destijds heeft bijgestaan op basis van een toevoeging en klager destijds een AAW-WAO-uitkering ontving. Anderzijds blijkt uit de feiten dat klager ruimschoots vier jaar gebruik heeft gemaakt van de diensten van mr. X (en diens kantoorgenoten) en tijdens deze periode telkens (aanzienlijke) bedragen ter zake van kosten rechtsbijstand

heeft voldaan, alsmede dat klager op enigerlei wijze betrokken was bij een stoeterij inclusief landerijen.

Wat hiervan ook zij: over de financiële afspraken is door mr. X niets op schrift gesteld en dit feit dient in tuchtrechtelijke zin voor risico van mr. X te komen. De raad acht de klacht gegrond maar legt geen maatregel op nu de tussen mr. X en klager gemaakte afspraken niet meer te achterhalen zijn en klager zo lang heeft gewacht zich te beklagen.

Overwegingen van het hof

Naar het oordeel van het hof is de klacht ontvankelijk. Aan mr. X kan worden toegegeven dat klager, nadat hem in juli 1993 kosten in rekening waren gebracht, zeer lang met het indienen van klacht (in augustus 1998) heeft gewacht; in dit geval is echter van betekenis, dat het kantoor van mr. X tot najaar 1997 klager heeft bijgestaan. Dit in aanmerking nemende is de klacht nog binnen redelijke termijn ingediend en derhalve ontvankelijk, zodat de primair aangevoerde grief ongegrond is.

Het hof is van oordeel dat de subsidiaire grief terecht is voorgesteld. Het standpunt van mr. X, dat hij niet op de mogelijkheid van een toevoeging bedacht behoefde te zijn en dat is afgesproken dat hij betalend voor klager zou optreden, komt het hof aannemelijk voor. Voor dit oordeel is van doorslaggevende betekenis dat mr. X aan klager (van wie mr. X had begrepen dat hij, al dan niet via naaste familie, betrokken was bij een stoeterij) in juli 1993 een voorschotnota van 4000 gulden heeft gezonden, die klager, zonder blijk van enig protest, in augustus 1993 heeft betaald. Het standpunt van mr. X wordt eens te meer aannemelijk doordat klager, zoals de raad onbestreden heeft vastgesteld, ruim vier jaar lang gebruik heeft gemaakt van de diensten van het kantoor van mr. X en hij tijdens deze periode aanzienlijke bedragen van rechtsbijstand heeft voldaan. Aan het oordeel van het hof, doet niet af dat de advocaat die de zaak eerder behandelde, voor klager optrad in het kader van een toevoeging, nu niet is gebleken dat mr. X daarvan op de hoogte was gesteld. Het enkele feit tenslotte dat klager destijds een uitkering genoot, is gelet op alle hiervoor genoemde omstandigheden van onvoldoende gewicht om tot een ander oordeel te komen.

Nu moet worden uitgegaan van de aannemelijkheid van het standpunt van mr. X, bestaat onvoldoende grond hem, zoals de raad doet, tuchtrechtelijk te verwijten dat hij de financiële afspraken met klager niet schriftelijk heeft vastgelegd. In zoverre is het beroep derhalve gegrond.

Volgt

Ontvankelijkverklaring van de klacht en vernietiging van de beslissing van de Raad van Discipline en alsnog ongegrondverklaring van de klachten.

beslissingen

Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden

op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*

Raad geen Awb-orgaan

In het verzetschrift wordt op zich niet de overweging van de voorzitter van het hof bestreden dat het beroepschrift na de in artikel 56 lid 1 van de *Advocatenwet* neergelegde termijn bij de griffie van het hof is binnengekomen, maar betoogd dat de klager niettemin alsnog met toepassing van artikel 6:9, leden 1 en 2 van de *Algemene wet bestuursrecht* ontvankelijk behoort te worden verklaard in zijn hoger beroep.

Het betoog faalt reeds daarom omdat de raad als onafhankelijk bij de wet ingesteld en met rechtspraak belast orgaan krachtens artikel 1:1 lid 2, aanhef en onder c, *Algemene wet bestuursrecht* niet als bestuursorgaan in de zin van die wet wordt aangemerkt (behoudens in het zich hier niet voordoende geval als bedoeld in lid 3 van genoemd artikel) en de regelgeving in de *Algemene wet bestuursrecht* voor het instellen van beroep daarom niet geldt voor het instellen van hoger beroep tegen een beslissing van een Raad van Discipline.

– *Advocatenwet*, art. 56; *Awb artt.* 1:1 en 6:9

Hof van Discipline 25 augustus 2000; nr. 3171

(*mrs. Fransen, Hulleman, Balkema, Gründemann en Scheltema*)

Optreden als onzijdig persoon

Optreden van de advocaat als onzijdig persoon. Het ongegrond bevinden van de klachten leidt tot ongegrondverklaring en niet tot niet-ontvankelijkheid.

- *Advocatenwet* art. 46 (2.1. wat in het algemeen niet betaamt, 6. tuchtproces-recht)
- *Gedragsregel* 1

Hof van Discipline 15 september 2000, nr. 2980

(*mrs. Fransen, Mout-Bouwman, Dantuma, Hulleman en De Jong Schouwenburg*)

Feiten

Tussen klager en zijn echtgenote wordt de echtscheiding uitgesproken. In de beschikking wordt mr. X aangewezen als onzijdig persoon, voor het geval een der partijen weigert of nalatig blijft aan de verdeling van de huwelijksgemeenschap mee te werken. Na enige correspondentie tussen mr. X enerzijds en klager, de notaris die met de boedelscheiding is belast en de advocaat van de voormalige echtgenote van klager anderzijds vertegenwoordigt mr. X klager bij de akte van boedelscheiding. Vervolgens bepaalt de rechtbank op verzoek van mr. X de hoogte van het aan mr. X toekomende salaris. De klacht houdt in dat de bemoeienis van mr. X geheel ongerechtvaardigd was omdat klager wel degelijk had willen meewerken aan de boedelscheiding, en dat mr. X in het verzoekschrift tot vaststelling van zijn beloning een leugenachtige voorstelling van zaken heeft gegeven.

Beslissing van de raad

De taakuitoefening van een advocaat als onzijdig persoon behoort niet tot het terrein dat door het advocatentuchtrecht wordt be-

streden. Uitsluitend indien een advocaat zich in die hoedanigheid zou misdragen en daardoor het vertrouwen in de advocatuur zou schaden, kan voor tuchtrechtelijke toetsing aanleiding zijn. Daarvan is in casu niet gebleken. Het is niet komen vast te staan dat mr. X de rechtbank bij de opgaven van de omvang van zijn werkzaamheden en van zijn kosten heeft misleid. Het staat vast dat mr. X de rechtbank correct heeft ingelicht over de gang van zaken rondom zijn functioneren als onzijdig persoon.

De raad verklaart klager in beide onderdelen niet-ontvankelijk.

Overwegingen van het hof

Anders dan de raad is het hof van oordeel dat klager ontvankelijk is in beide onderdelen van de klacht, nu daarin feiten en omstandigheden worden gesteld die indien juist bevonden tuchtrechtelijke vergrijpen van mr. X zouden kunnen opleveren, in die zin dat het gedrag van mr. X als onzijdig persoon zodanig laakbaar zou kunnen zijn dat hij daardoor het vertrouwen in de advocatuur zou hebben geschonden. Het hof zal daarom de klacht nader onderzoeken.

De aanvankelijke bezwaren van klager om aan de akte van boedelscheiding mee te werken waren niet gericht tegen de voorgestelde boedelscheiding, maar tegen de voorgestelde notaris ten overstaan van wie de boedelscheidingsakte zou worden verleden conform het tussen partijen gesloten echtscheidingsconvenant. De raadsman van klager had mr. X echter bevestigd dat hij zich namens klager akkoord had verklaard met de benoeming van een op het kantoor van de raadsman van zijn ex-echtgenote kantoorhoudende notaris. Mr. X meende dat hij door die akkoordverklaring was gebonden en heeft dit ook gemotiveerd aan klager medegedeeld.

Uit de tussen klager en mr. X gevoerde correspondentie blijkt voldoende dat klager aanvankelijk heeft geweigerd mee te werken aan de ondertekening van de akte ondanks herhaalde uitnodiging daartoe, zodat mr. X kon menen dat hij als onzijdig persoon diende op te treden. Uit de overgelegde stukken is het hof niet gebleken dat mr. X in zijn contacten met klager laakbaar heeft gehandeld. Het eerste onderdeel is derhalve ongegrond.

Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel overweegt het hof dat klager in zijn beroepschrift niet heeft aangegeven waarom de door hem aangeduide passages in het verzoekschrift de kwalificatie 'een leugenachtige voorstelling van zaken' zouden verdienen. De kwalificatie is, anders dan klager stelt, ook niet te lezen in of af te leiden uit de door klager vermelde, aan hem gerichte brief van de president van de rechtbank van 12 september 1997. Van een anderszins laakbare handelwijze door mr. X in tuchtrechtelijk relevante zin is het hof ook ten aanzien van dit klachtonderdeel niet gebleken.

Ook dit onderdeel is daarom ongegrond.

Volgt

Het Hof van Discipline vernietigt de beslissing van de Raad van Discipline en, opnieuw recht doende, verklaart beide onderdelen van de klacht ongegrond.

Disciplinaire

Gemeenschappelijke fax met advocaat tegenpartij

Kantoorcombinatie heeft gezamenlijk gebruik van fax en archief. Vrees van klager dat op die manier door hem in het verleden verstrekte gegevens en verzonden faxbrieven ter kennis komen van de advocaat van zijn wederpartij.

– Advocatenwet art. 46 (3.3.7. wat niet geoorloofd is)

Raad van Discipline Leeuwarden 19 mei 1999

(mrs. Van Riessen, Van Duursen, De Goede, Van der Kwaak-Wamelink en Vogelsang)

Hof van Discipline 15 september 2000, nr. 2935

(mrs. Franses, Van der Grinten, Van der Hel, Minderhoud en Hooykaas)

Feiten

Het kantoor van mr. X en het advocatenkantoor A vormen een kantoorcombinatie. Zij zijn gehuisvest in hetzelfde gebouw en gebruiken dezelfde fax. Deze laatste staat opgesteld in een voor alle advocaten van de beide kantoren toegankelijke ruimte. Elk kantoor heeft zijn eigen postvak, waarin de voor dat kantoor binnengekomen faxberichten worden gedeponeerd. Verder beschikken beide kantoren over een gemeenschappelijke archiefruimte. Zolang de dossiers nog niet zijn gearchiveerd bevinden deze zich in de eigen kantoorruimte van de behandelend advocaat. De overige advocaten hebben geen vrije toegang tot die ruimten.

In de periode 1 januari tot omstreeks april 1995 behandelt mr. B (behorende tot het kantoor A) een echtscheidingszaak voor klager. De ex-echtgenote van klager wendt zich in de loop van 1996 tot mr. X.

De klacht

Mr. X heeft niet de vrees van klager weggenomen dat mr. X kennis kon nemen van het dossier van klager, dat (nog) bij mr. B was en dat hij kennis kon nemen van faxberichten van klager die niet aan mr. X gericht waren.

Het verweer

Mr. X verweert zich met de stelling dat hij geen kennis heeft genomen van het dossier van klager, dat mr. B onder zich heeft. Van het gemeenschappelijk gebruik van de fax heeft klager geen nadelig gevolg ondervonden, maar ook niet kunnen ondervinden. In de tijd dat mr. X de zaak voor klagers ex-echtgenote in behandeling had, was klager geen cliënt meer bij mr. B. Klager had toen een andere advocaat, met wie geen kantoorcombinatie bestond.

Overwegingen van de raad

Uit niet is gebleken dat mr. X kennis heeft gehad of kunnen nemen van klagers dossier, dat zich bij mr. B bevond. Dit onderdeel van de klacht is ongegrond.

Wat de klacht met betrekking tot de gemeenschappelijke fax betreft ligt het anders. Ter zitting van de raad is gebleken dat iedereen van de kantoorcombinatie vrijelijk toegang heeft tot de plaats waar de binnekomende faxen worden gedeponeerd en dat

hij/zij daarop een blik kan werpen. Een cliënt van een advocaat moet erop kunnen vertrouwen dat in een kantoorcombinatie slechts de eigen advocaat kennis van de inhoud van de door die cliënt verzonden fax kan verkrijgen. In casu bestond op grond van de hiervoor vastgestelde feiten de mogelijkheid dat de van klager afkomstige faxen in handen van mr. X zouden komen. Dit onderdeel van de klacht is derhalve gegrond.

Volgt

De raad legt geen maatregel op.

Overwegingen van het hof

In het door mr. X ingestelde appèl overweegt het hof als volgt.

De raad heeft als voorwerp van de klacht kennelijk niet gezien de interne kantoororganisatie met betrekking tot dossierbeheer en binnekomende faxberichten als zodanig, maar de daaruit voortvloeiende kennelijke vrees van klager dat mr. X, ten tijde dat hij optrad voor de vrouw, kennis heeft genomen van het door mr. B aangelegde dossier in klagers zaak en dat hij, ten tijde dat mr. B optrad voor klager, kennis heeft genomen van door klager aan mr. B gezonden faxberichten. Deze klachtopvatting is naar het oordeel van het hof niet onbegrijpelijk.

Het eerste onderdeel van de klacht heeft de raad ongegrond verklaard en het is daarom in hoger beroep niet meer aan de orde.

Mr. X heeft uitdrukkelijk verklaard dat hij in de periode van 1 januari tot omstreeks 1 april 1995 geen kennis heeft genomen van klagers faxberichten aan mr. B. Er zijn geen feiten of omstandigheden gebleken die het hof aanleiding geven om aan de juistheid van deze verklaring te twijfelen. Mr. X heeft verder opgemerkt dat het ook niet reëel is om het tegendeel aan te nemen, omdat hij immers in de genoemde periode kon weten noch behoefde te verwachten dat hij in de toekomst de belangen van de vrouw zou gaan behartigen. Ook dit komt het hof aannemelijk voor. Van feiten of omstandigheden die zouden (kunnen) meebrengen dat mr. X toch reeds in de genoemde periode enigerlei belangstelling zou hebben gehad voor klagers faxberichten is niet gebleken. Het hof verklaart het tweede klachtonderdeel daarom alsnog ongegrond.

Druk uitoefenen

De plicht van de advocaat om, als hij ten opzichte van derden als zodanig optreedt, zijn hoedanigheid aan die derden kenbaar te maken.

Het uitoefenen van ongeoorloofde druk op de wederpartij.

- Advocatenwet art. 46 (3.2. grenzen aan de vrijheid, 3.3.2. dreigementen, 3.3.4. andere grensgevallen: fouten)
- Gedragsregels 29

Hof van Discipline 8 september 2000, nr. 3106

(mrs. Franses, Beker, Van der Grinten, Goslings en Scheltema)

Raad van Discipline 's-Hertogenbosch 20 december 1999

(mrs. Bleeker, De Bont, Poelman, Paulussen en Theunissen)

beslissingen

Feiten

De Belgische vennootschap A, cliënte van mr. X, verkocht aan de Nederlandse vennootschap B een partij soepballen in blik. Klager was mededirecteur van B. Op verzoek van de directeur van A is klager enige tijd later, op een zaterdag, voor overleg naar het kantoor van A in Genk (België) gereisd. Vooraf was aan hem gezegd dat het gesprek over een aantrekkelijk aanbod zou gaan. In de gespreksruimte bevonden zich, behalve klager, vier personen, onder wie mr. X. Aan klager werd verweten dat hij de blikken soepballen op de Nederlandse markt had gebracht, ondanks uitdrukkelijke andersluidende afspraak. Hem werd voorts verweten dat hij de blikken van nagemaakte Y-etiketten had voorzien. Het vermoeden van A dat dit was gebeurd werd tijdens het gesprek bewaarheid. Deze merkvervalsing hield voor A het grote commerciële gevaar in dat Y haar relatie met A zou verbreken, hetgeen voor A wel eens de economische ondergang zou kunnen betekenen. Aan klager werd verweten dat hij fraude had gepleegd.

Mr. X schreef een verklaring uit die klager moest tekenen. De verklaring hield in dat klager de eigendom van de gekochte blikken weer overdroeg aan A, toezegde volledig mee te werken aan het retourneren van de gehele partij en beloofde 10.000 gulden aan A te betalen ter zake van kosten en schade. Toen klager niet direct tot ondertekening overging, werd de rijkswacht gebeld. Twee rijkswachters arriveerden en namen in een andere kamer plaats. Daarop tekende klager de verklaring. Ook tekende hij nog een brief met een instructie aan (kennelijk) een medewerker om de gehele partij blikken aan de door A in te schakelen transport-ondernemer mee te geven.

De klacht

Mr. X heeft samen met derden op klager ongeoorloofde druk uitgeoefend, leidende tot ondertekening door klager van de verklaring en de brief.

Mr. X heeft zich pas in een laat stadium van het gesprek als advocaat bekend gemaakt.

Overwegingen van de raad

Aan klager werd van tevoren niet gezegd dat het gesprek zou gaan over het onrechtmatig plaatsen op de Nederlandse markt van blikken soepballen. Daarmede werd klager, toen hij in Genk was gearriveerd, plotseling geconfronteerd. Daarbij gevoegd het feit dat twee rijkswachters werden opgeroepen, kan niet anders geconcludeerd worden dan dat klager onder druk werd gezet om de hem voorgelegde verklaring en brief te ondertekenen. Mr. X was ervan op de hoogte dat klager van tevoren niet wist dat het gesprek over blikken soepballen zou gaan. Mr. X stelt dat niet hij doch de directeur van zijn cliënte klager gezegd heeft: 'Je moet tekenen.' Wat hiervan zij, mr. X heeft aan de bijeenkomst deelgenomen en niet is gebleken dat mr. X op enigerlei wijze corrigerend is opgetreden. Mr. X heeft derhalve medegewerkt aan het onder druk zetten van klager.

Klager verwijt mr. X ook dat deze zich eerst later in het gesprek als advocaat kenbaar heeft gemaakt. Mr. X stelt dat 'naar zijn herinnering' hijzelf zich als advocaat heeft voorgesteld ofwel

dat de directeur van zijn cliënte dat heeft gedaan, terwijl mr. X ook stelt dat hij zich niet met honderd procent zekerheid kan herinneren of hij zich aan klager als advocaat heeft voorgesteld. Mr. X heeft aan het einde van het gesprek zijn visitekaartje aan klager gegeven, na een daartoe gedaan verzoek van klager. Dit acht de raad een onvoldoende ontkenning van de feiten tegenover de positieve stelling in dezen van klager. Het is de plicht van de advocaat om, als hij ten opzichte van derden als zodanig optreedt, zijn hoedanigheid aan die derden kenbaar te maken. Door zulks te hebben nagelaten is de houding van mr. X des te laakbaarder.

Uit het bovenstaande volgt dat mr. X op een ontoelaatbare wijze de belangen van klager heeft geschaad. De raad acht de houding van mr. X en de rol die hij gespeeld heeft volkomen in strijd met hetgeen een behoorlijk advocaat betaamt.

De raad legt aan mr. X een schorsing op van één week, voorwaardelijk, proeftijd twee jaar.

Overwegingen van het hof

A mocht haar bedrijfsbelangen als zwaarwegend beschouwen en was daarom gerechtigd om binnen de grenzen van het communerecht zodanig te handelen en zodanige maatregelen te (doen) nemen als haar ter bescherming van haar belangen dienstig voorkwam. Mr. X mocht A als zijn cliënte daarin bijstaan of raden, als raadsman was hij daartoe zelfs gehouden. Daarbij diende hij bovendien binnen de grenzen van het advocatentuchtrecht te blijven. Naar het oordeel van het hof heeft mr. X die grenzen overschreden. Mr. X wist – naar hij ter zitting heeft erkend – dat klager onder een vals voorwendsel tot de bespreking was uitgenodigd. De initiële fout die mr. X heeft gemaakt, bestaat hierin dat hij zich van deze valse start niet heeft gedistantieerd, doch integendeel actief heeft deelgenomen aan de ongelijke onderhandelings- en rechtsstrijd die, gegeven de valse start, onvermijdelijk zou volgen en ook gevolgd is. Die ongelijkheid tussen partijen bestond in essentie hierin dat klager totaal onvoorbereid op de bespreking verscheen, zonder raadsman en zonder dat hij zelfs maar rechtskundig advies had kunnen inwinnen. De ongelijkheid werd nog vergroot door de volgende omstandigheden: de bespreking vond plaats in het kantoor van A op Belgisch grondgebied, derhalve niet op neutraal terrein of op een plaats die voor klager vertrouwd was; klager zag zich in zijn eentje geplaatst tegenover vijf andere personen, van wie in ieder geval – klager heeft het onbestreden gesteld – twee zich niet bekend hebben gemaakt; toen klager draalde om de door mr. X opgestelde verklaring (dat hij alle blikken aan A in eigendom terug overdroeg en 10.000 gulden aan kosten en schade zou vergoeden aan A) te tekenen, werd de dreiging om de politie te bellen uitgevoerd, waarop zich korte tijd later inderdaad twee leden van de (Belgische) rijkswacht ten kantore van A vervoegden en in een aangrenzende kamer plaatsnamen; vervolgens liep de reeds langer jegens klager uitgeoefende verbale druk uit op de volgende mededeling aan klager: 'U hebt nog één minuut om te tekenen. Zo niet, dan is er niets meer aan te doen', of woorden van gelijke strekking, waarna klager zijn verzet heeft opgegeven en heeft getekend, evenals op een later moment een in het verlengde van de

verklaring gelegen opdracht aan een derde de blikken af te geven aan de transporteur, die ze namens A zou komen afhalen.

Met de raad is het hof van oordeel dat mr. X de belangen van klager aldus op ontoelaatbare wijze heeft geschaad. Hij heeft samen met derden op klager een ongeoorloofde druk uitgeoefend leidende tot de hiervoor vermelde ondertekeningen.

Mr. X heeft nog aangevoerd dat klager de mogelijkheid heeft gekregen er zonder de inschakeling van justitie af te komen en dat hij daardoor niet in zijn belangen is geschaad, maar juist bevoordeeld. Het hof kan mr. X hierin niet volgen. De omstandigheden waaronder klager zijn keuze moest doen, waren immers, gemeten naar de maatstaven van het tuchtrecht, zodanig onder de maat dat klager daardoor de keuze niet in de hem toekomende vrijheid heeft kunnen maken. Daarom is klager wel degelijk op ontoelaatbare wijze in zijn belangen geschaad.

Omtrent de stelling van mr. X dat zijn cliënte A in een 'noodweersituatie' verkeerde omdat zij te vrezen had voor het voortbestaan van haar bedrijf, overweegt het hof nog het volgende. Niet aannemelijk is geworden dat het gevaar dat het bedrijf van A ten onder zou gaan doordat Y haar relatie met A zou verbreken, slechts afgewend kon worden door de feitelijke wijze van handelen van A en mr. X. Met name is niet aannemelijk geworden dat het gevaar zich zo onmiddellijk dreigde te verwezenlijken dat geen tijd meer beschikbaar was om te pogen tot een bespreking met klager over de kwestie te komen, waarbij deze zich van rechtshulp zou kunnen voorzien, en om bij het stranden van die poging of het mislukken van de bespreking een kort geding te entameren, al of niet voorafgegaan door een poging tot het leggen van conservatoir beslag op (de) overige goederen van A (bedoeld zal zijn: B, bew.)

Terecht wijst mr. X erop dat de klacht hem eerst ruim 8,5 maand na het gesprek heeft bereikt, dat het zich aan het begin van een gesprek als advocaat presenteren een routinehandeling is en dat het niet gebruikelijk is om die presentatie schriftelijk te bevestigen. Het hof is van oordeel dat, gelet op deze feiten en omstandigheden, niet op mr. X de bewijslast rust dat hij zich aan het begin van het gesprek als advocaat van A heeft gepresenteerd.

Tegenover de ontkenning van mr. X is onvoldoende aannemelijk geworden dat hij zich aan het begin van het gesprek niet als advocaat van A bekend heeft gemaakt.

Het hof verklaart dit klachtonderdeel alsnog ongegrond.

Volgt

Berisping.

Vertrouwelijkheid confraternale correspondentie

Op grond van gedragsregel 12 is het de advocaat niet toegestaan om zonder overleg met de wederpartij en zonder ingewonnen advies bij de deken in een processtuk te citeren uit confraternale correspondentie.

- Advocatenwet art. 46 (5.1 regels die betrekking hebben op de juridische strijd)
- Gedragsregel 12

Raad van Discipline 's-Gravenhage 18 september 2000
(mrs. Robbers, Brouwer, Grootveld, Hengeveld en Vermeulen)

Feiten

In de dagvaarding heeft mr. X een passage aangehaald uit een brief van hemzelf, gericht aan mr. Y in reactie op een brief van mr. Y aan mr. X.

Overwegingen van de raad

Algemeen wordt aangenomen dat overlegging van brieven dan wel het citeren daaruit alleen geoorloofd is – na overleg met de advocaat van de wederpartij – als bewijs van door de advocaat namens zijn cliënt gedane erkenningen/ontkenningen of verrichte rechtshandelingen en slechts wanneer het brieven betreft die werden verzonden met het kennelijk doel dit schriftelijk vast te leggen.

Bij de herziening van de gedragsregels, waarbij de oude gedragsregel 21 werd vernummerd tot gedragsregel 12, is bewust gekozen voor het handhaven van een artikel van deze inhoud. De regel wordt van openbaar belang geacht en bevorderlijk voor een goede rechtshulpverlening. Er wordt gehecht aan het quasi-vertrouwelijke karakter van confraternale correspondentie, waarbij niets mag worden medegedeeld over de inhoud van de onderhandelingen maar wel over het feit of er al dan niet onderhandeld is. Niets stond mr. X in de weg de mededelingen van mr. Y te parafrazeren in de dagvaarding. Mr. X heeft dat uiteindelijk wel ingezien. Het had mr. X gesierd indien hij dat ruiterlijk aan klager had toegegeven.

Volgt

Gegrondbevinding van de klacht zonder oplegging van een maatregel.